

A – Žádost o akreditaci – základní evidenční údaje (doktorské studium)					
Vysoká škola	Univerzita Karlova v Praze				
Součást vysoké školy	Fakulta humanitních studií			st. doba	titul
Název studijního programu	Humanitní studia	STUDPRO G	P6101	3	Ph.D.
Původní název SP		platnost předchozí akred.		31. 12. 2013	
Typ žádosti	udělení akreditace	☒ prodloužení akreditace	rozšíření akreditace:	<i>o nový studijní obor na instituci</i>	
Forma studia	☒ prezenční	☒ kombinovaná	distanční	KKOV	
Název studijního oboru (původní název studijního oboru)	Integrální studium člověka – Obecná antropologie			6107V032	
Jazyk výuky	čeština				
Název studijního programu v anglickém jazyce	Humanities				
Název studijního oboru v anglickém jazyce	General Anthropology				
Název studijního programu v českém jazyce					
Název studijního oboru v českém jazyce					
(Předpokládaný) počet přijímaných	20 (P+K)	Počet studentů k datu podání žádosti	73		
Předseda oborové rady	doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.				
Zpracovatel návrhu	doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.				
Kontaktní osoba	Bc. Magdalena Foffová, 251 080 335, magdalena.foffova@fhs.cuni.cz			Kamila Klabalová, 224 491 264, kamila.klabalova@ruk.cuni.cz	
Adresa www stránky	http://fhs.cuni.cz/FHS-104.html		přístupový login a heslo		
Projednání akademickými orgány	Projednáno AS fakulty	Schváleno VR fakulty	Projednáno KR	Projednáno VR UK	
Den projednání / schválení	7. 3. 2013	14. 3. 2013	27. 5. 2013		
Podpis rektora				datum	

A – Žádost o akreditaci – základní evidenční údaje (doktorské studium)					
Vysoká škola	Univerzita Karlova v Praze				
Součást vysoké školy	Fakulta humanitních studií			st. doba	titul
Název studijního programu	Humanities	STUDPRO G	P6107	3	Ph.D.
Původní název SP	-	platnost předchozí akred.	31. 12. 2013		
Typ žádosti	☒ prodloužení akreditace		rozšíření akreditace:	<i>o nový studijní obor</i>	
Forma studia	☒ prezenční	☒ kombinovaná	distanční	KKOV	ISCED97
Název studijního oboru (původní název studijního oboru)	General Anthropology			6107V032	220
Jazyk výuky	Anglický				
Název studijního programu v anglickém jazyce					
Název studijního oboru v anglickém jazyce					
Název studijního programu v českém jazyce	Humanitní studia				
Název studijního oboru v českém jazyce	Integrální studium člověka – Obecná antropologie				
Předpokládaný počet přijímaných	5	Počet studentů k datu podání žádosti	-		
Předseda oborové rady	doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D.				
Zpracovatel návrhu	Bc. Magdalena Foffová				
Kontaktní osoba	Bc. Magdalena Foffová magdalena.foffova@fhs.cuni.cz		Kamila Klabalová, 224 491 264, kamila.klabalova@ruk.cuni.cz		
Adresa www stránky	http://fhs.cuni.cz/FHS-104.html	přístupový login a heslo	uživatel: heslo:		
Projednáni akademickými orgány	Projednáno AS fakulty	Schváleno VR fakulty	Projednáno KR	Projednáno VR UK	
Den projednání / schválení	7. 3. 2013	14. 3. 2013	27. 5. 2013		
Podpis rektora			datum		

B – Doktorský studijní program (obor) a témata disertačních prací	
Vysoká škola	Univerzita Karlova v Praze
Součást vysoké školy	Fakulta humanitních studií
Název studijního programu	Humanitní studia
Název studijního oboru	Integrální studium člověka – Obecná antropologie
Charakteristika oboru	
Základním myšlenkovým pilířem oboru je pojetí antropologie jakožto komplexní vědy o člověku v jeho psychofyzické jednotě bez striktního rozlišení na jednotlivé subdisciplíny, které spolu ve starším pojetí často nekomunikovaly a jejichž propojení v „antropologii“ bylo často deklarativní. Doktorský obor je v tomto smyslu pokračováním magisterského oboru <i>Obecná antropologie – integrální studium člověka</i>, který je, právě v tomto pojetí, na fakultě rovněž akreditován. Tímto fakulta navazuje i na výrazné dobové trendy v podobném komplexním pojetí antropologie zejména v anglosaské jazykové oblasti. Cílem oboru je vychovat absolventy schopné odborné vědecké práce srovnatelné na mezinárodní úrovni, s dobrým a rozsáhlým uplatněním ve výuce i v praxi v národním a celoevropském kontextu. Měli by sdílet široké pojetí jednoty člověka v jeho kulturních i biologických aspektech. Oborová rada, složená z vybraných odborníků FHS a doplněná členy dalších fakult UK i jiných univerzit, zaručuje intenzivní spolupráci zejména v oblasti behaviorálních věd a sociální, kulturní i biologické antropologie, přičemž při výběru jejích členů byl kladen obzvláštní důraz na mladé a dynamické vědecké pracovníky, jakož i na originální myslitele v oblasti věd o člověku. Dnes v praxi často kladené otázky po „lidské přirozenosti“ a z nich plynoucí konsekvence související s postavením menšin, válečnými a mírovými jednáními ve společnosti, vztahem k živé přírodě a životnímu prostředí, strukturou a povahou rodiny a v této souvislosti konaných opatření atd. mohou být odpovědně tematizovány pouze lidmi vzdělanými v tomto oboru, nemají-li být ponechány populismu a „hlasu ulice“. Už z tohoto důvodu se jeví vzdělání v oboru Integrální studium člověka – Obecná antropologie jako pokus o odpověď na společenské otázky, které jsou nějakým způsobem relevantní prakticky každého z nás.	
Profil absolventa studijního oboru	
a) Výstupní znalosti: znalost metod i praxe vědecké práce v obecně antropologických oborech, tj. filosofické, kulturní, sociální, historické a biologické antropologii, s těžištěm v oblasti vlastní specializace (dle tématu disertační práce), znalost relevantní literatury v celé potřebné šíři. b) Výstupní dovednosti: schopnost antropologické práce v terénu za rozmanitých podmínek, dodržování její etiky, způsobilost uplatňovat interpretativní i empirické metody, schopnost precizně formulovat výstupní poznatky vědecké práce a zdárně je i v konkurenci umisťovat v prestižních časopisech, schopnost výsledky své práce přístupně, ale odpovědně zjednodušovat pro účely popularizační a seriózní vystoupení v médiích, schopnost zvládat samostatně i kolektivní úspěšné podávání grantových aplikací a reprezentovat současné i budoucí pracoviště. c) Charakter profesí a institucí, kde absolvent může získat uplatnění: jedná se zejména o výuku na univerzitách a jiných typech vysokých škol, výzkum v rámci vědeckých ústavů, nadací, nevládních organizací či jednotlivých vládních resortů (zejména v oblasti práce a sociálních věcí, zdravotnictví, vnitra, zahraničí), a dále v médiích v souvislosti s popularizací poznatků antropologie a vědy obecně.	
Charakteristika změny od poslední akreditace	
1) Zařazení povinné zkoušky z cizího jazyka 2) Zařazení povinných seminářů: Seminář obecné antropologie a Doktorský antropologický seminář 3) Úprava struktury studijního plánu (přesuny mezi povinnými a povinně volitelnými předměty) daná zařazením Semináře obecné antropologie, který poskytuje oborové minimum čtyř základních antropologických disciplín a integruje tyto disciplíny do jednotné obecné antropologické perspektivy. 4) Dílčí úprava okruhů státní doktorské zkoušky vyplývající z úpravy struktury studijního plánu.	
Výrazné zlepšení kvalifikační struktury přednášejících a školitelů.	
Vstupní požadavky	
Obor je otevřen všem absolventům magisterského studia, přičemž je preferováno vzdělání humanitní, společenskovědní, přírodovědecké, popř. lékařské. Předpokladem přijetí je úspěšné absolvování ústní	

přijímací zkoušky, při níž uchazeč prokáže jak potřebné znalosti základů oboru, tak svou vlastní dostatečnou motivaci a předloží rámcový projekt své disertace.

Studijní předměty/tematické okruhy

Teoretická část výuky je tvořena ucelenou soustavou teoretických předmětů, vztahujících se k antropologii obecně a k vybraným specializacím. Student musí absolvovat čtyři povinné předměty a alespoň jeden povinně volitelný předmět, který žádoucím způsobem rozšiřuje jeho odborný profil.

Odborné kurzy jsou doplněny diskusními semináři, na kterých si studenti pod vedením vyučujícího vzájemně sdělují získané znalosti a zkušenosti ze studia i terénní praxe a prezentují výsledky svých dosavadních výzkumů a bádání v rámci psaní disertační práce. Důraz je kladen na individuální konzultace se školitelem, případně dalšími konzultanty.

Výuka má charakter přednášky s diskusí nebo semináře, dále samostudia doporučené literatury, doplněného konzultacemi se školitelem disertační práce a dalšími doporučenými konzultanty.

A. Povinné předměty:

Název předmětu	Rozsah výuky	Způsob zakončení	Přednášející
Seminář obecné antropologie I., II.	2 semestry	zápočet	prof. Jan Sokol, Ph.D., CSc., doc. PhDr. Ladislav Benyovszky, CSc., doc. PhDr. Zuzana Jurková, Ph.D., doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D., doc. Jan Havlíček, Ph.D.
Doktorský antropologický seminář I. - IV.	4 semestry	zápočet	Mgr. Yasar Abu Ghosh, Ph.D., Mgr. Pavel Himl, Dr.phil., doc. Jan Havlíček, Ph.D., doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D., prof. PhDr. Václav Matoušek, CSc.
Metody antropologické práce	1 semestr	zkouška	prof. PhDr. Josef Kandert, CSc. PhDr. Marek Halbich, Ph.D. Mgr. Yasar Abu Ghosh, Ph.D.
Cizí jazyk	1 semestr	zkouška	Mgr. Lily Císařovská

B. Povinně volitelné předměty:

Název předmětu	Rozsah výuky	Způsob zakončení	Přednášející
Biologická antropologie	1 semestr	zkouška	prof. RNDr. Stanislav Komárek, Dr. doc. RNDr. Marek Špinka, CSc. doc. Jan Havlíček, Ph.D.
Filosofická antropologie	1 semestr	zkouška	prof. Jan Sokol, Ph.D., CSc. doc. PhDr. Ladislav Benyovszky, CSc., doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D.
Historická antropologie	1 semestr	zkouška	doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D, Mgr. Pavel Himl, Dr.phil.
Kulturní a sociální antropologie	1 semestr	zkouška	PhDr. Mirjam Moravcová, DrSc. doc. PhDr. Zdeněk Nešpor, Ph.D., prof. PhDr. Miloš Havelka, CSc.
Teorie společnosti	1 semestr	zkouška	prof. PhDr. Miloš Havelka, CSc.
Biologické aspekty lidského chování	1 semestr	zkouška	prof. RNDr. Stanislav Komárek, Dr.
Moc, peníze a právo	1 semestr	zkouška	prof. Jan Sokol, Ph.D., CSc.
Evoluční psychologie	1 semestr	zkouška	doc. Jan Havlíček, Ph.D.

Další povinnosti

V průběhu studia je student dále povinen:

- 1) Vypracovat jako prvoautor dva původní články tematicky se vztahující k připravované disertační práci a publikovat je v recenzovaném časopise tak, aby byly evidovatelné v databázi RIV podle aktuálních pravidel rady VaV.
- 2) Aktivně se zúčastnit nejméně dvou konferencí či symposií, jejichž téma koresponduje se zvoleným studijním programem (alespoň poster nebo krátké sdělení).

Státní doktorská zkouška a obhajoba disertační práce

Studium je zakončeno státní doktorskou zkouškou, která ověří rozsah a hloubku znalostí, dovedností a kompetencí, získaných v průběhu studia, a obhajobou disertační práce, která doloží kompetenci adepta samostatně vědecky pracovat.

- 1) Státní doktorská zkouška se skládá z jednoho povinného a dvou povinně volitelných tematických okruhů:

A. *Povinný okruh:*

Obecná antropologie

B. *Povinně volitelné okruhy:*

Prvý zaměřen na antropologické teorie a metodologii, druhý materiálově vztažen ke konkrétním badatelským problémům řešeným v rámci specializace studenta.

- 2) Obhajoba disertační práce:

Disertační práce musí mít všechny formální a věcné náležitosti a musí obsahovat původní výsledky uchazeče.

Návrh témat disertačních prací

kulturní a sociální antropologie:

- Konstruování identity tážických Pamírců prostřednictvím náboženského vyznání a jazykové příslušnosti
- Sociolingvistický pohled na romštinu a její role v prostředí České republiky v souvislosti s orálním charakterem romštiny
- Cesta mantry z Indie do Čech aneb sociální biografie hinduistické náboženské hudby
- Identita volyňských Čechů usazených v České republice a nereemigrujících volyňských Čechů na Ukrajině

filosofická antropologie:

- Každodennost. Dynamika každodennosti v dialogu s E. Lévinasem
- Motiv práce u Hegela a Marxe v reflexi československých filosofů 60. let
- Filosofie a Zen
- Lidská práva a demokratické principy jako univerzální hodnotové pojmy z hlediska sociálně-kulturní antropologie

historická antropologie:

- Delikty proti náboženství soustředěné pod pojmem "Religionsstörung" v Čechách v letech 1787-1848 (1850)
- Konfesní pohledy na ženu v české společnosti první poloviny 20. století
- Novobystřičtí Němci po roce 1945 jako cizí sociální skupina v Bádensku-Württembersku
- Industriální krajina střední Šumavy. Proměna života a osídlení a krajiny vlivem průmyslového využití lesa v regionu

biologická antropologie:

- Vliv pachových stimulů vzniklých v kompetitivním kontextu na chování a percepci
- Změněné stavy - transdisciplinární interpretace mezi etnobotanikou, biosémiotikou, kognitivní vědou a filozofií
- Synestezie a synestezii podobné efekty v kontextu sociální kognice
- Specifika středomořského vztahu k domácím zvířatům na příkladu Řecka

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku	
Název studijního předmětu	Seminář obecné antropologie I., II.
Způsob zakončení	zápočet
Další požadavky na studenta	Vypracovat esej zařazující téma studentovy disertační práce do kontextu různých antropologických disciplín.
Přednášející	prof. Jan Sokol, Ph.D., CSc., doc. PhDr. Ladislav Benyovszky, CSc., doc. PhDr. Zuzana Jurková, Ph.D., doc. PhDr. Jan Horský, Ph.D., doc. Jan Havlíček, Ph.D.
Stručná anotace předmětu / tématického bloku	Tento předmět plní v rámci studia integrační roli tím, že propojuje jednotlivé směry antropologických bádání. Zčásti přednáškovou a především pak seminární formou pojednává tematická pole a (analytické) kategorie, sdílené společně různými antropologickými disciplínami, zejména kulturní a sociální antropologií, biologickou antropologií, antropologií filosofickou a antropologií historickou, nahlíží je však z disciplinárně specifických teoretických východisek a pomocí různých (empirických, interpretativních) metod. Tento předmět tak zakládá způsobilost studentů, kteří se svým individuálním plánem a tématem disertační práce přihlašuje právě k určité antropologické disciplíně, vnímat badatelsky zpracovávanou problematiku v kontextu obecné antropologie. Příkladem takových témat může být: - adaptace (evoluční, kulturní) - lidská agresivita a mechanismy její kontroly - chování, jednání, aktéřská intencionalita, subjektivita, osoba - kultura (subkultura, kontrakultura, exkluze a integrace, marginalizace - identita, identitotvorné procesy - zkušenost, přirozený svět - náboženství, (existenciální) vazba ke „smyslu“, „základu“; rituál, religiozita - tělo, tělesnost - jazyk, znakové systémy - rodina, příbuzenství, dům ve vztahu k demografickému chování. Na těchto příkladech je zároveň ukazována pluralita možných metod a jejich antropologického badatelského uchopení od empiricko-quantitativních po kvalitně interpretační, diachronně i synchronně analytických.
Základní odborná literatura	1. HABERMAS, R. – MINKMAR, N. (Hg.) <i>Das Schwein des Häuptlings. Sechs Aufsätze zur Historischen Anthropologie</i>. Berlin: Klaus Wagenbach, 1992. 187 s. 978-3-8031-2212-4. 2. STRATHERN, M. <i>Partial connections</i>. Altamira Press, 2005. 188 s. ISBN: 978-0-7591-0760-1. 3. SAHLINS, M. <i>The Western Illusion of Human Nature</i>. Chicago: Prickly Paradigm Press, 2008. 224 s. ISBN: 978-0-9794057-2-3. 4. SOKOL, J. <i>Filosofická antropologie: člověk jako osoba</i>. Praha: Portál, 2008. 222 s. ISBN 978-80-7367-422-9. 5. RICHERSON, P. J. - BOYD, R. <i>V genech není všechno, aneb, Jak kultura změnila evoluci člověka</i>. Praha: Academia, 2012. 407 s. Galileo; sv. 51. ISBN 978-80-200-2066-6.
Doporučená odborná literatura	1. ASSMANN, J. <i>Kultura a paměť: písmo, vzpomínka a politická identita v rozvinutých kulturách starověku</i>. Vyd. 1. Praha: Prostor, 2001, 317. s. ISBN 8072600516. 2. BUDIL, I. T. <i>Mýtus, jazyk a kulturní antropologie</i>. Praha: Triton, 2003. 487 s. ISBN 80-7254-321-0. 3. ELIAS, N. <i>O procesu civilizace: sociogenetické a psychogenetické studie. II., Proměny společnosti. Nástin teorie civilizace</i>. Praha: Argo, 2007. 353 s. Historické myšlení; sv. 41. ISBN 978-80-7203-962-3.

4. LORENZOVÁ, M. K čemu je antropologizace historie. Několik poznámek ke kontraproduktivní polarizaci poznávacích zájmů v humanitních vědách. *Dějiny – teorie – kritika*, 2/2005, s. 227-247. ISSN: 124-7249.
5. MITTERAUER, M. Historisch – anthropologische Familienforschung. Fragestellungen und Zugangsweisen. Wien – Köln: Böhlau Verlag, 1990. 319 s. ISBN: 978-3-205-05318-7.

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku	
Název studijního předmětu	Doktorský antropologický seminář I. – IV.
Způsob zakončení	zápočet
Další požadavky na studenta	
Přednášející	Mgr. Yasar Abu Ghosh, Ph.D., Mgr. Pavel Himl, Dr.phil., doc. Jan Havlíček, Ph.D., doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D., prof. PhDr. Václav Matoušek, CSc.
Stručná anotace předmětu / tématického bloku	Smyslem semináře je poskytnout studentům příležitost prezentovat, diskutovat a konzultovat projekty svých disertačních prací a zároveň jim otevřít možnost participovat na badatelské práci výzkumných týmů, které jsou na fakultě již v rámci antropologických bádání ustanoveny. Tento seminář má několik paralelních běhů: seminář kulturní a sociální antropologie, seminář historické antropologie, seminář biologické antropologie a seminář filosofické antropologie. Předmět je zaměřen na konkrétní postupy a metody v rámci terénní, laboratorní, archivní atd. praxe.
Základní odborná literatura	1. BURDIEU, P. – WACQUANT, L. <i>An Invitation to Reflexive Sociology</i>. Chicago: University Press of Chicago, 1992. 336 s. ISBN: 978-0-7456-1033-7. 2. CERWONKA, M. The Extended Case Method. <i>Sociological Theory</i>, 16/1, 1998, s. 4-33. ISSN: 1467-9558. 3. DÜLMEN, R. van. <i>Historická antropologie: vývoj, problémy, úkoly</i>. Praha: Dokořán, 2002. 116 s. ISBN 80-86569-15-2. 4. DUNBAR R. I. M. - BARRETT, L. <i>The Oxford Handbook of Evolutionary Psychology</i>. Oxford: Oxford Univ. Press, 2007. 576 s. ISBN: 978-0-19-856830-8. 5. GEHLEN, A. <i>Der Mensch: seine Natur und seine Stellung in der Welt</i>. 15. Auf. Wiebelsheim: Aula, 2009, 410 s. ISBN 9783891047279.
Doporučená odborná literatura	1. LANDWEHR, A. <i>Historische Diskursanalyse</i>. Frankfurt am Main: Campus Verlag, 2008. 187 s. ISBN: 978-3-593-38451-1. 2. JAKOUBEK, M. – NEŠPOR, Z. Co je a co není kulturní/sociální antropologie. <i>Český lid</i>, 91/2004, s. 59 – 80. ISSN: 0009-0794. 3. JAKOUBEK, M. – NEŠPOR, Z. Co je a co není kulturní/sociální antropologie po dvou letech (závěr diskuse). <i>Český lid</i>, 93/2006, s. 71 – 85. ISSN: 0009-0794. 4. CHARTIER, R. <i>On the Edge of the Cliff. History, Language and Practices</i>. Baltimore - London: The Johns Hopkins University Press, 1997. 288 s. ISBN: 978-0-8018-5436-1.

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku	
Název studijního předmětu	Metody antropologické práce
Způsob zakončení	Zkouška
Další požadavky na studenta	
Přednášející	prof. PhDr. Josef Kandert, CSc., PhDr. Marek Halbich, Ph.D., Mgr. Yasar Abu Ghosh, Ph.D.
Stručná anotace předmětu / tématického bloku	Cílem předmětu je prohloubení a doplnění znalostí z oblasti metod antropologické práce, a to jednak na základě prezentace stěžejních výzkumů významných badatelů z oblasti sociokulturní a lingvistické antropologie od nás i ze zahraničí (obeznámení s různými typy etnografií jako svébytných výstupů), jednak tím, že při těchto prezentacích bude analyzováno napětí mezi kvalitativními interpretačními metodami kulturní, sociální, lingvistické a historické antropologie a empirickými postupy biologické či behaviorální antropologie a zároveň bude i rozebírán rozdíl postupů těchto antropologických disciplín oproti filosoficko – antropologickému způsobu rozumnění situovanosti člověka v jeho světě. V rámci předmětu budou též prezentovány výzkumné záměry studentů, ale také výzkumy učitelů a jiných významných badatelů, jejichž prezentace a analýza bude sloužit studentům jako podnět ke zlepšení strategie a techniky jejich vlastních metodologických postupů.
Základní odborná literatura	1. <i>Biograf</i>: časopis pro biografickou a reflexivní sociologii, Praha, č. 35, 2004 (tematické číslo věnované etice antr. výzkumu) 2. SILVERMAN, D. <i>Ako robiť kvalitatívny výskum: praktická príručka</i>, Bratislava: Ikar, 2006. 3. DENZIN, N. K. – LINCOLN, Y. S. (eds.), <i>The SAGE handbook of qualitative research</i>, London: Sage Publications, 2005. ISBN 0761927573. 4. SILVERMAN, D. <i>Doing Qualitative Research A practical handbook</i>, London: Sage Publications, 2005. ISBN 1412901979. 5. VAŠÍČEK, Z. <i>Archeologie, historie, minulost</i>. Praha: Karolinum, 2006. 157 s. Učební texty Univerzity Karlovy v Praze; 9. ISBN 80-246-1161-9.
Doporučená odborná literatura	1. BERNARD, R. H. <i>Research methods in anthropology: Qualitative and quantitative methods</i>, Walnut Creek: AltaMira Press, 2002. ISBN 0759108692. 2. CHADWICK, B. A. – BAHR, H. M. – ALBRECHT, S. L. <i>Social science research methods</i>, Englewood Cliffs: Prentice-Hall, 1984. 3. HAMMERSLEY, M. – ATKINSON, P. <i>Ethnography: principles in practice</i>, London: Routledge, 1996. ISBN 0415086647. 4. RIESSMAN, C. K. <i>Narrative methods for the human science</i>, London: Sage Publications, 2008. ISBN 0761929983. 5. GUPTA, A. – FERGUSON, J. <i>Boundaries and Grounds of a Field Science</i>, Berkeley: University of California Press, 1997. ISBN 0520206800. 6. NODL, M. Mikrohistorie a historická antropologie. <i>Dějiny – teorie – kritika</i>, 1/2004, s. 237 – 252. ISSN 1214-7249.

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku	
Název studijního předmětu	Cizí jazyk
Způsob zakončení	Zkouška
Další požadavky na studenta	
Přednášející	Mgr. Lily Císařovská
Stručná anotace předmětu / tématického bloku	Cílem předmětu je ověřit jazykovou kompetenci studenta ve zvoleném světovém jazyce, který je relevantní z hlediska antropologické vědecké produkce a odborné diskuse. Zkouška ověřuje schopnost jak psaného, tak i mluveného odborného projevu, obvykle má podobu vědecké disputace s rodilým mluvčím nad odborným textem, vypracovaným studentem.
Základní odborná literatura	
Doporučená odborná literatura	

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku	
Název studijního předmětu	Biologická antropologie
Způsob zakončení	Zkouška
Další požadavky na studenta	Vypracování eseje na individuálně domluvené téma v rámci kurzu.
Přednášející	prof. RNDr. Stanislav Komárek, Dr., doc. RNDr. Marek Špinko, CSc., doc. Jan Havlíček, Ph.D.,
Stručná anotace předmětu / tématického bloku	Cílem je prohloubit a doplnit znalosti doktorských studentů v biologii a etologii člověka s ohledem na jejich individuální vědecké zaměření. Důraz bude kladen především na mezipopulační biologickou variabilitu a její souvislost s kulturními jevy (např. domestikace). Dále pak na problémy etologie člověka a jeho základních adaptací včetně těch, které souvisí s infekčními agens. Probrány budou též historické kontexty zneužití biologické antropologie (např. rasové teorie).
Základní odborná literatura	1. BENEŠ, J. <i>Člověk</i>. Praha: Mladá fronta, 1994. 342 s. ISBN: 80-204-0460-0. 2. PARK, M. <i>Biological Anthropology</i>, Boston: McGraw-Hill, 2009. 256 s. ISBN: 978-0-07-811696-4. 3. BOYD, R. – SILK, J. B. <i>How Humans Evolved</i>, New York: W. W. Norton & Co. 2008. 474 s. ISBN: 978-0-393-93271-3. 4. KOTTAK, C. <i>Anthropology. Appreciating Human Diversity</i>. 14th Edition. New York: McGraw-Hill, 2010. 720 s. ISBN: 978-0-07-811699-5. 5. DARWIN, CH. <i>O původu člověka</i>. Praha: Academia, 2006. 357 s. ISBN 80-200-1423-3.
Doporučená odborná literatura	1. KOMÁREK, S. <i>Příroda a kultura: svět jevů a svět interpretací</i>. Praha: Academia, 2008. 307 s. ISBN 978-80-200-1582-2. 2. BURTON, J. W. <i>Culture and the Human Body. An Anthropological Perspective</i>. Illinois: Waveland Press, 2001. 129 s. ISBN: 978-1-57766-180-1. 3. JURMAIN, R. (ed.), <i>Introduction to Physical Anthropology</i>. Belmont: Wadsworth Cengage Learning, 2011. 624 s. ISBN: 978-1-111-29793-0. 4. GIBBONS, A. <i>První lidé: závody v hledání nejstaršího předka</i>. Praha: Academia, 2011. 307 s. ISBN 978-80-200-1978-3. 5. DUNBAR, R. <i>Příběh rodu Homo: nové dějiny evoluce člověka</i>. Praha: Academia, 2009. 222 s. ISBN 978-80-200-1715-4.

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku	
Název studijního předmětu	Filosofická antropologie
Způsob zakončení	Zkouška
Další požadavky na studenta	
Přednášející	prof. Jan Sokol, Ph.D., CSc., doc. PhDr. Ladislav Benyovszky, CSc., doc. Mgr. Aleš Novák, Ph.D.
Stručná anotace předmětu / tématického bloku	Cílem předmětu je prohloubení a ověření kompetencí doktorských studentů v oboru zájmu filosofické antropologie, a to zároveň při zohlednění jejích souvislostí jak s filosofií na jedné straně, tak i ostatních antropologických disciplín na straně druhé. Příprava v předmětu bude spočívat jednak na studiu a analýze významných filosoficko-antropologických koncepcí, jednak bude odborně a kriticky reflektovat zasazení vlastní doktorské práce v kontextu těchto koncepcí.
Základní odborná literatura	1. VON UEXKÜLL, J. <i>Nauka o významu</i>, In: KLIKOVÁ, A. – KLEISNER, K. <i>Umwelt, koncepce žitého světa Jakoba von Uexküll</i>, Praha: Pavel Mervart, 2006. ISBN 8086818241. 2. GEHLEN, A. <i>Duch ve světě techniky</i>, Praha: Svoboda, 1972. 3. SCHELER, M. <i>Místo člověka v kosmu</i>, Praha: Akademia, 1968. 4. HEIDEGGER, M. <i>Bytí a čas</i>, Praha: OIKÚMENÉ, 1996. 5. ARENTOVÁ, H. <i>Vita activa</i>, Praha: OIKÚMENÉ, 2007.
Doporučená odborná literatura	1. SCHELER, M. <i>Der Formalismus in der Ethik und die materiale Wertethik</i>. Halle: Elibron, 2007. 620 s. ISBN: 0-543-68719-8 (resp. SCHELER, M. <i>Formalism in Ethics and Non-Formal Ethics of Values: A new attempt toward the foundation of an ethical personalism</i>, Evanston: Northwestern University Press, 1973. ISBN 0810104156.) 2. HEIDEGGER, M. <i>Die Grundbegriffe der Metaphysik. Welt – Endlichkeit – Einsamkeit</i>, Frankfurt am Main: Klostermann, 2004 (resp. HEIDEGGER, M. <i>The Fundamental Concepts of Metaphysics: World, Finitude, Solitude</i>, Bloomington: Indiana University Press, 1995. ISBN 0253214297.) 3. HEIDEGGER, M. <i>Básnický bydlí člověk</i>, Praha: OIKÚMENÉ, 1993. ISBN 8072981676. 4. VON UEXKÜLL, J. – KRISZAT, G. <i>Streifzüge durch die Umwelten von Tieren und Menschen</i>, Berlin: Verlag von Julius Springer, 1934. 5. PLESSNER, H. <i>Die Stufen des Organischen und der Mensch</i>, Berlin – New York: Walter de Gruyter, 1975. ISBN 3110059851.

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku	
Název studijního předmětu	Historická antropologie
Způsob zakončení	Zkouška
Další požadavky na studenta	
Přednášející	PhDr. Jan Horský, Ph.D., Mgr. Pavel Himl, Dr. phil.
Stručná anotace předmětu / tématického bloku	Tento předmět má studenty seznámit s novými směry bádání, které se rozvinuly na základě antropologického zaměření historie a s metodami, které jsou v rámci těchto bádání používány. Program se bude orientovat především na dějiny kultury pojednané s přihlédnutím k jejich antropologickému konceptu a na základní kategorie prožívání a vnímání světa jak kultury vzdělanecké tak lidové. Tematické okruhy závěrečné zkoušky: 1. Dějiny historiografie kultur a mentalit. 2. Metody práce s historiografickou literaturou - komparativní interpretativní metody. 3. Dějiny historické demografie a dějiny rodiny. 4. Náboženství z pohledu historické antropologie. 5. Filosofie dějin. 6. Základy historické antropologie.
Základní odborná literatura	1. BURKE, P. (ed.), <i>New Perspectives on Historical Writing</i>, Cambridge: Polity, 2005. ISBN 0271021179 2. GINZBURG, C. <i>Clues, Myths and the Historical Method</i>, Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 1992. ISBN 080184388X 3. BURKE, P. <i>What is Cultural History</i>, Cambridge-Malden: Polity, 2008. ISBN 0745644104. 4. DARTON, R. <i>The Great Cat Massacre and Other Episodes in French Cultural History</i>, London: Penguin Books, 1991. ISBN 0394729277. 5. LEVI, G. <i>Inheriting Power. The Story of an Exorcist</i>, Chicago: University of Chicago Press, 1988. ISBN 0226474186. 6. BURKE, P. <i>Žebráci, šarlatáni, papežové. Historická antropologie raně novověké Itálie. Eseje o vnímání a komunikaci</i>, Jinočany: H & H, 2007. ISBN 9788073190699.
Doporučená odborná literatura	1. DRESSEL, G. <i>Historische Anthropologie. Ein Einführung</i>, Wien: Böhlau, 1996. ISBN 8086898229. 2. VAN DÜLMEN, R. <i>Kultura a každodenní život v raném novověku I. - III</i>. Praha: Argo, 1999. ISBN 8072031163. 3. BURKE, P. <i>Variety kulturních dějin</i>. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2006. 251 s. Klasikové společenských věd. ISBN 80-7325-081-0. 4. GEERTZ, C. <i>Interpretace kultur</i>, Praha: Sociologické nakladatelství, 2000. ISBN 8085850893. 5. GINZBURG, C. <i>Sýr a červi</i>, Praha: Argo, 2000. ISBN 807203278X. 6. CHARTIER, R. <i>Na okraji útesu</i>. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2010. 276 s. ISBN 978-80-87378-52-6.

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku	
Název studijního předmětu	Kulturní a sociální antropologie
Způsob zakončení	Zkouška
Další požadavky na studenta	
Přednášející	prof. PhDr. Miloš Havelka, CSc., PhDr. Mirjam Moravcová, DrSc., doc. PhDr. Zdeněk R. Nešpor, Ph.D.
Stručná anotace předmětu / tématického bloku	Cílem předmětu je prohloubení a doplnění znalostí doktorských studentů v oblasti teorií a metod kulturní a sociální antropologie: předpokládá se důkladná znalost klíčových děl oboru, jejichž interpretace bude provedena, a současně bude sociální a kulturní antropologie vztažena k teoreticky a metodologicky příbuzným vědním disciplínám. Studenti budou seznámeni s významnými aktuálně probíhajícími nebo nedávno dokončenými zahraničními výzkumy, přičemž budou akcentovány interdisciplinární přístupy nezbytné v současné antropologické práci. Součástí předmětu bude také diskuse o výzkumných a analytických strategiích v rámci akademické práce: volba badatelských témat, získávání prostředků na výzkum, techniky výzkumu, jeho prezentace odborné i širší veřejnosti, sociální a politické dopady, atd.
Základní odborná literatura	1. AUGÉ, M. <i>Antropologie současných světů</i>, Brno: Atlantis, 1999. ISBN 807108154X. 2. BARNARD, A. <i>History and Theory in Anthropology</i>, Cambridge: Cambridge UP, 2000. ISBN 0521774322. 3. BUDIL, I. T. <i>Za obzor Západu. Od Isidora ze Sevilly po Franze Boase</i>, Praha: Triton, 2001. ISBN 8072549987. 4. RAPPORT, N. – OVERING, J. <i>Social and Cultural Anthropology. The Key Concepts</i>, London – New York: Routledge, 2005. ISBN 0415181569 5. SOUKUP, V. <i>Dějiny sociální a kulturní antropologie</i>, Praha: Karolinum, 1996. ISBN 8024603373.
Doporučená odborná literatura	1. DRESSEL, G. <i>Historische Anthropologie</i>, Wien – Köln – Wiemar: Böhlau, 1996. 2. HAMMERSLEY, M. – ATKINSON, P. <i>Ethnography. Principles in Practice</i>, London – New York: Routledge, 1996. ISBN 0415086647. 3. HAVELKA, M. <i>Dějiny a smysl</i>, Praha: NLN, 2001. ISBN 8071064246. 4. KUPER, A. <i>Anthropology and Anthropologist. The Modern British School</i>, London: Routledge, 1996. ISBN 0415118956. 5. NEŠPOR, Z. R. – VÁCLAVÍK, D. <i>Průručka sociologie náboženství</i>, Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2008. ISBN 808642992X.

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku	
Název studijního předmětu	Teorie společnosti
Způsob zakončení	Zkouška
Další požadavky na studenta	
Přednášející	prof. PhDr. Miloš Havelka, CSc.
Stručná anotace předmětu / tématického bloku	Cílem předmětu je prohloubení a doplnění znalostí v oblasti obecné metodologie sociálních a historických věd a to jak s ohledem na teorie metaoborové, zejména na obecnou teorii vědy (dvojí pojetí teorie, „Popperovská“ revoluce, falzifikace, falibismus, antiindukcionismus) a na vybrané problémy sociální filosofie a filosofie dějin u nás i v zahraničí (ontologické, mentalistické a lingvistické paradigma, problém realismu atp.). Na této folii pak budou ukazovány problémy teorií vztahených k předmětu (sociologie jednání, problémy identity, teorie sociálních rolí, modernizace, atp.). Kurz má zároveň studentům umožnit porozumění některým širším teoreticko-metodologickým souvislostem studia historicko-sociálních věd.
Základní odborná literatura	1. WEBER, M. <i>Metodologie, sociologie a politika</i>, Praha: OIKOYMENH, 1998. ISBN 9788072983896. 2. GIDDENS, A. <i>Sociologie</i>, Praha: Argo, 1999. ISBN 8072031244. 3. HOLZBACHOVÁ, I. (vyd.), <i>Filosofie dějin. Problémy a perspektivy</i>, Brno: Masarykova universita, 2004. ISBN 8021035935. 4. POPPER, K. R. <i>Život je řešení problémů</i>, Praha: Mladá Fronta, 1998. ISBN 8020406867.
Doporučená odborná literatura	1. BERGER, P. L. – LUCKMAN, T. <i>Sociální konstrukce reality</i>, Brno: CDK, 2001. ISBN 8085959461. 2. BOURDIEU, P. <i>Teorie jednání</i>, Praha: Karolinum, 2002. ISBN 8071845183. 3. DAHREDNDORF, R. <i>Hledání nového řádu</i>, Litomyšl: Paseka, 2007. ISBN 807185719X. 4. LOWENSTEIN, B. <i>Víra v pokrok, Dějiny jedné evropské ideje</i>, Praha: OIKOYMENH, 2009. ISBN 9788072983032. 5. SCHELSKY, H. <i>Zur Theorie der Istitution</i>, Düsseldorf: Bertelsmann, 1973. ISBN 3571092821.

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku	
Název studijního předmětu	Biologické aspekty lidského chování
Způsob zakončení	Zkouška
Další požadavky na studenta	Vypracování eseje na individuálně domluvené téma.
Přednášející	Prof. RNDr. Stanislav Komárek, Dr.
Stručná anotace předmětu / tématického bloku	Cílem je seznámit studenty s biologickým a biologizujícím myšlením o člověku a jeho silnými i problematickými stránkami ve vztahu k obecně antropologické problematice. Kurz se soustředí na teoretické přístupy pokoušející se vysvětlit vznik sociality, spolupráce a altruismu z hlediska evoluční biologie. To zahrnuje např. inspirace teorií her tak i Triversovými modely konfliktů rodič a potomek a sourozeneckých konfliktů. Možné implikace těchto teoretických přístupů v sociálních vědách budou diskutovány. Problematika bude též probírána ze srovnávací perspektivy s důrazem na sociální aspekty chování lidoopů.
Základní odborná literatura	1. DE WAAL, F. <i>Dobráci od přírody</i>. Praha: Academia, 2006. 324 s. ISBN 80-200-1421-7. 2. DIAMOND, J. M. <i>Třetí šimpanz: vzestup a pád lidského rodu</i>. Praha: Paseka, 2004. 394 s. ISBN 80-7185-533-2. 3. DAWKINS, R. <i>Sobecký gen</i>, Praha: Mladá Fronta, 1998. ISBN 8020407308. 4. KOMÁREK, S. <i>Lidská přirozenost. Od Charlese Darwina po Eibl-Eibesfeldta</i>. Praha: Vesmír, 1998, 117 s. ISBN 80-85977-13-3.
Doporučená odborná literatura	1. FLEGR, J. <i>Evoluční biologie</i>, Praha: Academia, 2006. ISBN 978-80-200-1767-3. 2. TRIVERS, R. Parental Investment and Sexual Selection, In CAMPBELL, B. (ed). <i>Sexual Selection and the Descent of Man</i>, London: Heinemann, 1971, p. 136-179. ISBN 0202020053. 3. BUSS, D. M. <i>The Handbook of Evolutionary Psychology</i>. New Jersey: Wiley, 2005. 1028 s. ISBN: 978-0-471-26403-3. 4. BARRET, L. – DUNBAR, R. – LYCETT, J. <i>Evoluční psychologie člověka</i>. Praha: Portál, 2007. 551 s. ISBN 978-80-7178-969-7.

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku	
Název studijního předmětu	Moc, peníze a právo
Způsob zakončení	Zkouška
Další požadavky na studenta	
Přednášející	prof. Jan Sokol, Ph.D., CSc.
Stručná anotace předmětu / tématického bloku	Základní instituce lidské společnosti: moc a svoboda; vlastnictví, peníze a směna; právo, spravedlnost a lidská práva. Přehledný kulturně-antropologický výklad tří důležitých oblastí společenské kontroly a jejich souvislostí. Vývoj mocenských (politických), ekonomických (majetek, směna, peníze) a právních struktur a institucí. Moderní společnost jako komunikace. Hlavní linie společenského vývoje: od kmene k individu, od daru ke směně a trhu, od síly a autority přes privilegia ke smlouvě. Cíl: pochopit souvislosti a získat kvalifikovaný kritický odstup.
Základní odborná literatura	1. SOKOL, J. <i>Moc, peníze a právo</i>, Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. ISBN 8073800667. 2. POSPÍŠIL, L. <i>Etnologie práva</i>, Praha: Set out, 1997. ISBN 8090205844. 3. WEBER, M. <i>Autorita, etika a společnost</i>, Praha: Mladá fronta, 1997. ISBN 8020406115. 4. MAUSS, M. <i>Esej o daru</i>, Praha: Sociologické nakladatelství, 1999. ISBN 808585077X.
Doporučená odborná literatura	1. ARONSON, E. <i>The Social Animal</i>, San Francisco: W. H. Freeman, 1980. ISBN 1429203161. 2. HERSKOVITS, M. J. <i>Economic anthropology; a study in comparative economics</i>, New York: Knopf, 1952. 3. MAIR, L. <i>Primitive gouvernement</i>, Baltimore: Penguin Books, 1962. ISBN 0844625132. 4. MALINOWSKI, B. <i>Argonauts of the western Pacific</i>, London: Routledge & sons, 1922. 5. POSPÍŠIL, L. <i>Anthropology of Law</i>, New York: Harper & Row, 1974.

C – Charakteristika studijního předmětu nebo tématického bloku	
Název studijního předmětu	Evoluční psychologie
Způsob zakončení	Zkouška
Další požadavky na studenta	Vypracování konspektu knihy podle odborného zaměření studenta a následná diskuze nad vybranými tématy.
Přednášející	doc. Jan Havlíček, Ph.D.
Stručná anotace předmětu / tématického bloku	Evoluční psychologie je relativně mladá a v současné době dynamicky se rozvíjející psychologická disciplína teoreticky ukotvená v konceptech evoluční biologie a snaží se vysvětlit psychologické mechanismy lidského chování z evoluční perspektivy. Studenti budou seznámeni se základními směry v tomto oboru, přičemž důraz bude kladen na témata, jejichž výzkum probíhá také na naší fakultě. Důraz bude kladen především na koncepty řešící problematiku „nature a nurture“ (např. behaviorální genetika), ontogenetické aspekty vývoje (evoluční vývojová psychologie) a evoluci kultury (např. teorie memů). Značná pozornost bude též věnována interkulturální komparaci. Jednotlivé oblasti jsou vždy uváděny jak ve formě aktuálně řešených problémů tak i v historickém kontextu vzniku daného teoretického sporu.
Základní odborná literatura	1. BARRETT, L. – DUNBAR, R. – LYCETT, J. <i>Evoluční psychologie člověka</i>, Praha: Academia, 2007. ISBN 8071789690. 2. BJORKLUND, D. F. – PELLEGRINI, A. D. <i>The origins of human nature</i>, Washington: Am. Psychology Assoc. 2002. ISBN 1557988781. 3. BLACKMOREOVÁ, S. <i>Teorie memů</i>, Praha: Portál, 2001. ISBN 8071783943. 4. EIBL-EIBESFELDT, I. <i>Human ethology</i>, New York: Walter de Gruyter, 1989. ISBN 9780202309705. 5. KOMÁREK, S. <i>Obraz člověka a přírody v zrcadle biologie</i>, Praha: Academia, 2008. ISBN 8020015922.
Doporučená odborná literatura	1. BLAŽEK, V. – TRNKA, R. (eds.), <i>Lidský obličej</i>, Praha: Karolinum, 2009. ISBN 9788024615561. 2. DE WAAL, F. <i>Dobráci od přírody</i>, Praha: Academia, 2006. ISBN 8020014217. 3. DIAMOND, J. <i>Proč máme rádi sex (Evoluce lidské sexuality)</i>, Praha: Academia, 2003. ISBN 8020010726. 4. GANGESTAD, S. W. – SIMPSON, J. A. <i>The Evolution of Mind: Fundamental Questions and Controversies</i>, New York: The Guilford Press, 2007. ISBN 1593854080. 5. FORGAS, J. P. – HASELTON, M. G. – VON HIPPEL, W. <i>Evolution and the Social Mind: Evolutionary Psychology and Social Cognition</i>, New York: Psychology Press, 2007. ISBN 9781841694580